

Ny Justitia-rapport: "De usynlige udsatte" - De oversete grupper

Justitia sætter med baggrundsrapporten "Usynlige Udsatte i Danmark" punktum i første fase af et større projekt om "Usynlige Udsattes Retsstilling". Formålet med projektet er at forbedre retsstillingen for de mennesker, som i kraft af deres livsvilkår er socialt udsatte, og som samtidig bliver forbigået, når det gælder politisk bevågenhed og den offentlige debat.

Etniske minoritetskvinder i skilsmisse eller samlivsophør, forældre til tvangsfjernede børn og personer, som tilhører en kønsminoritet, har det tilfælles, at de sammen med 12 andre grupper, er det, som Justitia i en ny rapport definerer som "usynlige udsatte". De usynlige udsatte er dem, der udover at være socialt udsatte, også har vanskeligt ved at få politikernes og mediernes opmærksomhed, og som derfor også må se langt efter forbedringer af deres situation.

Netop de grupper sætter Justitia nu fokus på i et treårigt forskningsprojekt, hvor resultatet af projektets første fase, som identificerer de usynlige grupper og beskriver deres udfordringer, nu er færdig. Justitia er allerede i fuld gang med projektets anden fase, hvor der laves egentlige juridiske analyser om de identificerede grupperes retssikkerhed og rettigheder.

"De usynlige udsatte er en overset og særlig udsat gruppe i vores samfund. Det er der flere årsager til, f.eks. at nogle grupper er små, eller at gruppens udfordringer er så kontroversielle, at ingen har lyst til at tale deres sag. Men i en retsstat har alle rettigheder - også dem, som er svære at få øje på, eller som man ligefrem prøver at undgå", siger vicedirektør i Justitia, Birgitte Arent Eiriksson.

Manglende retssikkerhed ekstra problematisk

De 15 grupper er identificeret som "usynlige udsatte" på baggrund af bl.a. en omfattende spørgeskemaundersøgelse og et meget stort antal interviews med organisationer, forskere og privatpersoner mv. Afdækningen bygger på de interviewede personers oplevelser af de problemer og udfordringer, som de usynlige udsatte møder i det system, der skulle hjælpe dem. Efterfølgende er gruppernes usynlighed blevet kvalificeret yderligere på baggrund af en medieanalyse og en analyse af den politiske bevågenhed på deres sag.

Justitia er nu i gang med juridiske undersøgelser, der skal afdække udvalgte grupperes retssikkerhed og rettigheder og skabe grundlag for udarbejdelse af konkrete forslag til, hvordan gruppernes retsstilling kan forbedres.

"Vi ved fra tidligere Justitia-analyser, at det ofte halter med retssikkerheden på det sociale område. Vi ville gerne undersøge disse grupper særskilt, fordi kombinationen af deres sociale udfordringer og usynlighed gør det ekstra vanskeligt at råbe systemet op. De usynlige udsattes problemstillinger kan måske genkendes af andre udsatte grupper, men de rammer typisk de usynlige udsatte særligt hårdt", siger Birgitte Arent Eiriksson.

Kontakt

Birgitte Arent Eiriksson, vicedirektør Justitia, mobil: 41103894, mail: birgitte@justitia-int.org

Ulla Lena, presse og politisk kommunikation, mobil: 31481927, mail: ulla@justitia-int.org

Fakta om projektet "De usynlige udsatte"

Justitias projekt om de usynlige udsatte blev igangsat i starten af 2021 og varer i alt 3 år. Baggrundsrapporten er den første udgivelse i projektet, og det er en deskriptiv analyse af subjektivt oplevede sociale og retlige problemstillinger for 15 udsatte grupper i samfundet.

De identificerede usynlige udsatte grupper:

1. Forældre til tvangsanbragte børn
2. Ofre for økonomisk vold
3. Personer i misbrugsbehandling
4. Psykisk syge personer som fastholdes i en foranstaltningsdom
5. Menneskehandlede personer i Danmark
6. Udsatte grønlændere i Danmark
7. Uregistrerede EU-borgere med lovligt ophold i Danmark
8. Personer uden lovligt ophold eller med et processuelt ophold i Danmark
9. Etniske minoritetskvinder i skilsmisse eller samlivsophør
10. Hjemløse borgere i en kriminaliseret livssituation
11. Enlige forældre i en udsat situation
12. Udsatte personer i en fastlåst gældssituation
13. Pårørende til udsatte borgere
14. Personer, som tilhører en kønsminoritet
15. Mænd udsat for psykisk og/eller fysisk partnervold eller samværschikane

Støtte

Projektet er støttet af Oak Foundation Denmark, der har et særligt fokus på de problematikker, som har betydning for samfundets mest udsatte personer. Fonden har derfor også fundet det meget relevant at få identificeret de usynlige udsatte grupper og deres særlige udfordringer.

